

SANT JORDI 2011

NOM: Bel Olid (Mataró, 1977)**ELS INICIS:** L'autora de l'assaig 'Heroïnes postmodernes' i del conte 'Crida ben fort, Estela' debuta en la novel·la amb 'Una terra solitària', premi Documenta 2010**PROFESSORA:** Especialitzada en traducció de cinema i literatura, ensenya llengües a la UAB

«Al final, és feliç qui vol, perquè de coses dolentes ens en passen a tots»

Entrevista

ANABEL HERRERA
BARCELONA

Dutxant-se. Així és com se li va ocórrer a Bel Olid barrejar les històries de les tres dones de tres generacions diferents que protagonitzen *Una terra solitària*, premi Documenta d'enguany. D'una banda, l'àvia que, fugint de la pobresa i la fam, es desplaça des d'un poble de Màlaga fins a Barcelona amb els fills a coll-de-fet, amb dos d'ells amagats en una malaleta amb l'esperança de trobar una vida millor. De l'altra, la mare, un personatge fred i maquiavèlic amb la nena que va donar a llum quan era una adolescent. I per últim, la filla, la Maria, que aconsegueix tirar endavant malgrat haver patit abusos sexuals al llarg de tota la infantesa i que troba l'amor en les dones.

Així doncs, la llegenda de la dutxa és certa...

La dutxa per mi és molt prolífica, se m'acudeixen moltes idees! [riu]. Feia temps que em volia presentar al premi Documenta, i un dia, mentre em dutxava, pensava: "Deu ser d'aquí no gaire...". Aleshores se'm va ocórrer barrejar fragments de tres històries que havia escrit. Vaig anar escrivint, escrivint i escrivint i no podia parar!

L'últim dia de presentació d'originals encara estaves fent les còpies. No t'ho devies ni creure, quan et van dir que havies guanyat el premi, no?

Un dia que anava en ferrocarril de Barcelona a l'Autònoma per fer classe, em van trucar per dir-me que havia guanyat el premi Rovelló d'assaig. Estava tan eufòrica que no sé ni com vaig poder treballar. Però és que, en el trajecte de tornada, em van trucar per dir-me que havia guanyat el Documenta i no m'ho podia creure! Quan vaig penjar el telèfon, la parella de senyors grans que hi havia al davant em van felicitar. Va ser molt divertit!

Es pot dir que 'Una terra solitària' és una novel·la autobiogràfica?

Jo ja sabia que m'acabarien fent aquesta pregunta, i sempre dic, de broma: "Què m'estàs preguntant, si sóc xarrega, si sóc lesbiana, si la meva parella em posa les banyes, si he patit abusos sexuals...?" [riu].

«Em fa molta ràbia que hi hagi gent que ha estat acollida i que ara no vulgui acollir els altres»

«No tinc televisió a casa, i això dona una quantitat de temps impressionant!»

Llavors la resposta és que no gaire. La història de l'àvia sí que està basada en les coses que m'ha anat transmetent la meva família. La més gran de les meves tietes, per exemple, m'explicava que de petita havia passat molta gana, però ho feia amb bon humor. Evidentment que cal recordar totes aquelles penúries, sobretot ara que tenim molta immigració, però sense fer-ne un melodrama.

Al llibre, hi ha un moment de crítica als qui es dominen de l'arribada d'immigrants estrangers, com si els espanyols no haguéssim emigrat mai enlloc...

Hi ha molta gent que fa dècades va emigrar a Alemanya, a Suïssa, a França... i diuen que ho van fer amb un contracte de treball a la mà. ¿Tants contractes, vols dir, que hi havia en aquella època? En qualsevol cas, per què van marxar? Perquè la seva família se'n sortís. I els estrangers per què marxen? Doncs perquè la seva família se'n surti. Em fa molta ràbia que hi hagi gent que ha estat acollida i que ara no vulgui acollir els altres perquè és una actitud molt egoista.

Tot i que també es critica que no eren ben acollits.

En el llibre s'explica com els catalans acollien als andalusos, bé, malament o com podien. I en molts casos els explotaven, com ara explotem els que vénen de fora. Però jo no puc deixar de sentir-me agraïda perquè van ajudar la meva família i m'han donat el que sóc ara, que ja em sento catalana, no andalusa, ni molt menys.

Seria aquest el missatge que vols transmetre amb el llibre?

El missatge seria: no passa res. De vegades fem molt grans alguns problemes que potser tenen una importància relativa. Jo em poso en el lloc de la meva àvia, que va veure com els

Bel Olid al campus de la Universitat Autònoma. ARNAU BACH

seus fills passaven gana, i se'm fa un món. Però l'actitud que has de prendre és: bé, i què? I tirar endavant! Al final, és feliç qui vol, perquè de coses dolentes ens en passen a tots. És com la Maria, la nena del llibre, que la maltracten pertot arreu, i mira, s'ho pren com pot, va creixent i al final és feliç.

Per cert, la història de la Maria, que pateix abusos físics i psíquics, curiosament és la més divertida.

A mi m'atreia molt la idea d'explicar una història tan dura. Però vaig pensar que, si explicava una cosa tan bèstia, no podia posar-me melodramàtica perquè seria il·legible. Per això el toc d'humor, permet que el lector ho pugui llegir sense sentir que li cau un pes excessiu a sobre.

Es la segona vegada que tractes el tema dels abusos infantils. Per què aquest interès?

Hi ha com un 20% de la població que n'està afectada, és un problema social molt greu que afecta tant dones com homes i de totes les capes socials. El que tenen en comú és una deixadesa emotiva. El que passa és que, tot i que afecta molta gent, és un tema incòmode i no se'n parla. Això fa que els nens se sentin molt indefensos. Llavors se'm va ocórrer escriure *Crida ben fort, Estela*, un conte perquè el poguessin llegir els nens i treballar-lo a l'escola. Va funcionar molt perquè Rana, una associació de Palma de Mallorca, va fer unes guies didàctiques i van portar la prevenció a moltes escoles.

Contes, novel·les, poesies, obres de teatre... Com es poden dominar tots els gèneres?

Dominar és una paraula molt lletja [riu]. Em sento més còmoda escrivint narrativa, però hi ha coses que necessito expressar i que no puc fer-ho amb un conte o un blog, per exemple, sinó amb una obra de teatre, una fotografia...

I d'on treus el temps per escriure, fer classes i ser mare de dos nens?

Jo no tinc tele, i això dona una quantitat de temps impressionant! [riu]. **Es pot dir en què treballes ara o és secret?**

[S'ho rumia una estona] Jo crec que tot el que s'escriu, no només el que escric jo, tracta sobre l'amor i el dolor. ¿Creus que he satisfet la teva curiositat?

UNA TERRA SOLITÀRIA

AUTOR: BEL OLID

EDITORIAL: EMPÚRIES

PÀGINES: 120

